

Fakta om børn, unge og tobak i Danmark og om Røgfri Fremtid

Der er brug for handling

- 40 børn og unge begynder hver dag at ryge.¹ Det svarer til to skoleklasser per dag eller ca. 700 skoleklasser hvert år.
- 85 pct. af danskerne bakker op om målet 'ingen børn og unge skal ryge i 2030'.²
- 81 pct. af de 16-25-årige, der ryger eller har røget, startede inden de blev 18.³
- 29 pct. af de 16-25-årige ryger, 15 pct. ryger dagligt.⁴
- Hvert år dør 13.600 danskere for tidligt på grund af tobak.⁵
- Tobak er det eneste lovlige forbrugerprodukt, der slår hver anden bruger ihjel.⁶ Tænk, hvis der i supermarkederne blev solgt slik eller shampoo, som var lige så dødeligt.

Danmark halter bagud

Det går den forkerte vej, når det kommer til tobaksforebyggelsen blandt danske børn og unge. I en europæisk undersøgelse fra april, der løbende rangordner de europæiske lande ud fra indsatsen mod tobak, ligger Danmark i den dårligste halvdel. I 2010 lå vi på en 13. plads. I dag er vi rykket ned på en 23. plads ud af 35 lande. Foran os ligger lande som Ukraine og Bulgarien, og i toppen er lande som Frankrig, England, Irland og Norge.⁷

¹ Statens Institut for Folkesundhed. Ugens tal for folkesundhed, uge 36, 2016.

² Mandag Morgen. Mellem broccoli og bajere – forebyggelse ifølge danskerne. 2017.

³ Rygning blandt de 16-25-årige. Epinion for Kræftens Bekæmpelse, 2016.

⁴ Rygning blandt de 16-25-årige. Epinion for Kræftens Bekæmpelse, 2016.

⁵ Eriksen, L. et al. Sygdomsbyrden i Danmark – risikofaktorer. Statens Institut for Folkesundhed. 2016.

⁶ Doll et al. Mortality in relation to smoking: 50 years' observations on male British doctors. BMJ 2004;328:1519

⁷ Joossens L. and Raw, M. The Tobacco Control Scale 2016 in Europe. A report of the Association of European cancer leagues.

Røgfri Fremtids vision og hovedbudskaber

Røgfri Fremtids vision er et røgfrit Danmark, hvor ingen ryger eller bliver udsat for tobaksrøg. Målet er, at i 2030 ryger ingen børn og unge under 18 år, og færre end 5 pct. af den voksne befolkning ryger.

- Børn og unge har ret til vokse op uden røg, og sammen tager vi ansvar for, at det bliver muligt.
- Sammen vil vi skabe en røgfri fremtid, hvor flere børn og unge får bedre muligheder for at skabe sig et sundt og godt liv.
- Sammen vil vi sikre, at færre ryger, så færre bliver syge af tobaksrøg.

Om Røgfri Fremtid

TrygFonden og Kræftens Bekæmpelse har taget initiativ til Røgfri Fremtid, fordi vi tror på, at vi sammen kan bane vejen for liv uden tobaksrøg. Allervigtigst er det at forebygge, at børn og unge begynder at ryge.

Intet andet truer vores sundhed tilnærmelsesvist så meget som rygning. Tobak er den forebyggelige enkeltfaktor, som forårsager mest sygdom og flest dødsfald. Rygning er en markant trussel for folkesundheden og vores velfærd. Alene produktionstabet som følge af tobak beløber sig til 34 mia. kr.⁸

Røgfri Fremtids arbejde er baseret på WHO's rammekonvention om tobakskontrol, FCTC, som Danmark har ratificeret. En evidensbaseret konvention, som danner baggrund for mange landes nationale målsætning om udfasning af tobak.

<https://www.roegfrifremtid.dk/>

⁸ http://www.si-folkesundhed.dk/upload/2016_risikofaktorer_sygdomsbyrden_i_danmark.pdf

Tiltag og virkemidler

En ambitiøs og flerstrengt indsats kan effektivt mindske antallet af unge, der ryger, viser erfaringer fra bl.a. Australien og Norge

- **Tobak under disken og neutrale cigaretpakker**

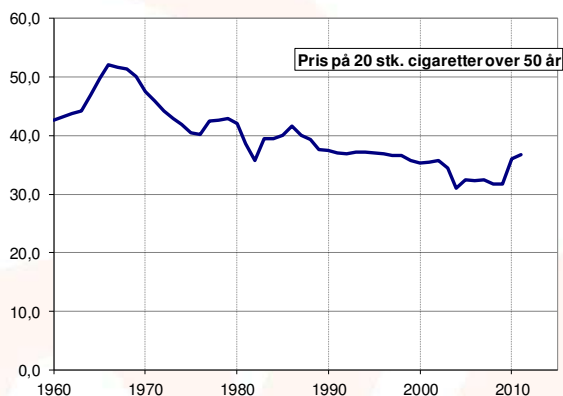
Island, Irland, Norge, Finland og UK har begrænset markedsføring på salgsstederne, så tobak ikke lokker de unge ved siden af slik i kioskerne. Neutrale cigaretpakker er vedtaget i Norge, UK, Frankrig og Australien.

- **Røgfri skoletid og flere røgfri miljøer**

Det vil sige ingen rygning i skoletiden for elever og lærere på grundskoler og gymnasier, heller ikke udenfor skolens område. Ved at fjerne undtagelser i rygeloven sikres de små børn røgfri dagpleje, og unge, der går i byen eller arbejder på små værtshuse, får røgfri omgivelser.

- **Højere priser på tobak**

Især børn og unge påvirkes af pris.

WHO anbefaler øgede tobaksafgifter som et af de mest effektive redskaber til at få færre til at ryge. Det er især virksomt for børn og unge, der endnu ikke er blevet afhængige af tobak. Sammenlignet med lønudviklingen er prisen på cigaretter i Danmark faldet. Kurven viser prisen for en pakke cigaretter omregnet til nutidskroner.

Kræftens Bekæmpelse anbefaler

- Tobak under disken og neutrale cigaretpakker. Det vil sige ingen synlig markedsføring på selve pakken, i butikker og på festivaler.
- Røgfri skoletid og flere røgfri miljøer. Det er forbudt at sælge tobak til børn og unge under 18 år, så hvorfor må børn og unge ryge i skoletiden?
- Højere afgifter på tobak. Især børn og unge påvirkes af pris.